

Дарси 16. КОРКАРДИ АХБОРОТИ МАТНӢ

Қисми зиёди ахбороте, ки бо он компютер кор мекунад, матнӣ ё сатрӣ мебошад. *Сатр* - ин пайдарпаии рамзҳо ҳаст. Рамз - ин нишонаест, ки барои он дар компютер ASCII- код (рақами аз 0 то 255) муайян карда шудааст. Дар байни ин рамзҳо рамзҳои ҳастанд, ки дар клавиатура инъикос нашудаанд. Сатр дар ноҳунак гирифта мешавад, масалан "Visual Basic". Адади рамзҳои сатр аз фосилаи ҳолӣ (пробел) сар карда, *дарозии сатр* ном дорад.

Сатр метавонад ҳолӣ бошад, ки он бо ду ноҳунак – “ ” ишора карда мешавад. Дар ишораи сатри ҳолӣ фосилаи ҳолӣ (пробел) байни ноҳунак вуҷуд надорад, чунки фосилаи ҳолӣ (пробел) ҳам рамз ҳисобида мешавад. Дарозии сатри ҳолӣ ба нул баробар аст. Барои сатрҳо бояд намуди String муқаррар шавад.

Амали пайваскуни (конкатенация)

Барои иҷрои ин амал дар Visual Basic аз нишонаи + ва & истифода мебаранд.

Мисоли 1

```
Dim сатри1 as String, сатри2 as String, сатри3 as String
сатри1 ="Visual"
сатри2="Basic"
сатри3= сатри1+""+сатри2
Print сатри3
```

Коди Print сатри3 матни Visual Basic -ро чоп мекунад.

Агар коди сатри3 =сатри1+""+ сатри2 -ро бо коди сатри3=сатри1 &""& сатри2 иваз кунем, натиҷа иваз намешавад.

Нишонаи & имконият медиҳад, ки на фақат сатрҳо, балки рақамҳо низ бо ҳамдигар пайваст шаванд, дар ин маврид рақамҳо пешакӣ ба сатр табдил дода мешаванд.

Мисоли 2

```
Dim сатри1 as String, сатри2 as String, сатри3 as String
```

```

сатри1="Visual"
сатри2="Basic"
сатри3 =сатри1&" " & сатри2&" "&6&"."&0
Print сатри3

```

Натиҷа: **Visual Basic 6.0**

Амали муқоисакунӣ

Дар вақти муқоисакунии сатрҳо ASCII – коди онҳо муқоиса карда мешавад. Муқоисакунии бузургиҳо рамзӣ ин муқоисакунии рамзҳо аз чап ба рост мебошанд. Ин амалро ҳангоми ҷо ба ҷо гузори рамазҳо аз рӯи алфавит истифода мебаранд.

Мисоли 3

```

"1977">"1975"
"Абдулло">"Аббос"

```

Дар калимаҳо ду ҳарфи аввалашон якхелаанд ва ҳарфи сеюм фарқ мекунад.

```

ASCII- код      д-228
ASCII-код      б-225

```

Функсияҳои коркарди ахбороти сатрӣ

Дар формати функсияи коркарди ахборот суффикси \$ илова карда шуда, онро нишон медиҳад, ки кадом аргументҳои функсия ҳатмӣ намуди String ва кадом функсияҳо намуди String –ро бармегардонанд. Дар мисолҳо суффикс навишта нашудааст, чунки дар онҳо тағйирёбандаҳо ошкоро эълон шудаанд. Дар сутуни охири натиҷаи кори барнома оварда шудааст.

Ҷадвали 15.1

Формати функсия ва вазифаи он	Мисолҳо	Натиҷа
Len(x\$) Муайян кардани дарозии сатри x\$	Мисоли 4 Dim x As String x="Рӯзи хуш" Print Len (x)	8
Mid\$(x\$,i [,j]) Ҷудокунии сатрӣ	Мисоли 5 Dim a as String, b as String,	

дарозии j рамз, аз рамзи i –юми сатри x\$ сар карда	<pre>c as String a="як мисоли оддӣ" b="функсияи " c=b+mid(a,1,3)&" оддӣ" print c</pre>	Як функсияи оддӣ
Left\$(x\$, i) Хориҷкунии i рамзҳои аввали сатри x\$ аз тарафи чап	<p>Мисоли 6</p> <pre>Dim p as String P="Мисол" Print Left(p,1);"-";left(p,10)</pre>	М-Мисол
Right\$(x\$, i) Хориҷкунии i рамзҳои аввали сатри x\$ аз тарафи рост	<p>Мисоли 7</p> <pre>Dim p as String, q as String Dim L as integer, i as integer P="Мисол" L=Len(p) q=p for i=1 to L Print Left(q,1);" "; q=Right(q,L-1) next i</pre>	М и и и и
IntStr[i,] x\$,y\$) Ковтукови ҷои сатри y\$ дар x\$ аз мавқеи i-юм	<p>Мисоли 8</p> <pre>Dim a as String, b as String a="Visual Basic" b="А" Print Instr(a,b);Instr(7,a,b)</pre>	5,9
Asc(x\$) Қимати адади дода шуда, ки бо коди ASCII дар нишонаи аввали x\$ мувофиқ меояд	<p>Мисоли 9</p> <pre>Dim a as String a="Visual Basic" Print Asc(a)</pre>	86
Chr\$(i) Хориҷкунии рамзе, ки ба коди дода шуда мувофиқ аст	<p>Мисоли 10</p> <pre>Print Chr(86) Print Chr(Asc("э")+1)</pre>	V Ю
Space\$(i) Хориҷкунии сатре, ки i-то фосилаи холи дорад	<p>Мисоли 11</p> <pre>Print "Мисол";Space(5);5</pre>	Мисол 5
LCase\$(x\$) Гузариши ҳамаи ҳарфҳои калони сатри x\$ ба хурд	<p>Мисоли 12</p> <pre>Print LCase ("САТРҲО")</pre>	Сатрҳо

UCase\$(x\$) Гузаронидани ҳамаи ҳарфҳои хурди сатри x\$ ба калон	Мисоли 13 Print UCase (“САТРҲО”)	САТРҲО
StrConv\$(x\$,VbStrConv, vbProperCase)) Гузаронидани ҳамаи ҳарфҳои аввали калима дар сатри x\$ ба калон	Мисоли 14 Print StrConv(“visual basic”, VbStrConv, vbProperCase)	Visual Basic
LTrim\$(x\$) Соқиткунии фосилаи ҳоли дар аввали сатр	Мисоли 15 Dim a as String a=“ Visual Basic” Print LTrim (a)	Visual Basic
RTrim \$(x\$) Соқиткунии фосилаи ҳоли дар охири сатр	Мисоли 16 Dim a as String a=“ Visual ” Print RTrim (a);”Basic”	Visual Basic
Trim \$(x\$) Соқиткунии фосилаи ҳоли дар аввал ва охири сатр	Мисоли 17 Dim a as String a=“ Visual ” Print Trim (a);”Basic”	Visual Basic
Val(x\$) Табдил додани сатр ба рақам	Мисоли 16 Dim a as String Print Val(“20 км. ва 800м.”) Print Val(“-21 800 м.”) Print 3*Val(“2”&”0”) Print Val (“Дар сатр рақам нест”)	20 -21800 60 0
Str\$(i) Табдил додани рақам ба сатр	Мисоли 16 Print Str (5*5)	25